

**СОВЕТ ОКТЯБРЬСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ЗЕЛЕНОДОЛЬСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

**РЕШЕНИЕ
КАРАР**

05 нче март 2019 ел

№ 196

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы «Октябрь авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнары муниципаль норматив актларында һәм законнарында үзгәрешләргә мониторинг уздыру турында положениеләрне раслау турында

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Октябрь авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнары эшчәнлеген камилләштерү максатларында Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Октябрь авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән (чыгарылган) законга һәм муниципаль норматив хокукый актларга үзгәрешләр кертү мониторингын үткөрү буенча Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Октябрь авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының "Октябрь авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге Уставына, Октябрь авыл жирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы «Октябрь авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнары муниципаль норматив актларында һәм законнарында үзгәрешләргә мониторинг уздыру турында положениене расларга (беркетелә).

1. 2. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы «Октябрь авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнарына:

үзеңнең нормо-ижат эшчәнлегендә әлеге карарның 1нче пунктында расланган Положениегә нигезләнәргә:

әлеге Положениене үтәү өчен җаваплы затларны билгеләргә;

җаваплы зат итеп билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазифаи инструкциясенә ярашлы үзгәрешләр кертәргә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында урнаштыру (<http://pravo.tatarstan.ru> Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составында Зеленодольск муниципаль районының рәсми сайты (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>) "Интернет" мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә, шулай ук Октябрь авыл жирлеге мәгълүмат стендларында Октябрьский бистәсе,

Первомайский урамы, 14а йорт, авыл мәдәният йорты бинасы, Первомайская ур., 1 йорт
адресы буенча урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Октябрь авыл җирлеге
башлыгына йөкләргә.

Октябрь авыл җирлеге башлыгы

Дементьев А. П.

**Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы «Октябрь авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый
актларындагы һәм законнардагы үзгәрешләргә мониторинг уздыру турында
Положение**

I. Гомуми положениеләр

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы «Октябрь авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларында һәм законнарда үзгәрешләргә мониторинг (алда – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) жирле үзидарә органнарының муниципаль актларны кабул итү (бастыру), үзгөртү яисә көчен югалтуны тану (юкка чыгару) өчен үз вәкаләтләре кысасында мәгълүматларны жыю, туплау, анализлау һәм бәяләү буенча системалы, комплекслы һәм планлы эшне карый.

2. Мониторинг жирле үзидарә органнары тарафыннан уздырыла.

3. Жирле үзидарә органнары мониторинг уздырганда Зеленодольск муниципаль район Советы аппаратының юридик хезмәте (юридик бүлеге) һәм башка муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары белән элемтәгә керә.

4. Жирле үзидарә органнарында мониторинг уздыру өчен җаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг уздыруның максатлары булып тора:

муниципаль актларны федераль һәм республика законнары белән тәңгәл китерү максатыннан кабул итүдә, үзгөртүдә яисә көчен югалтуда тануны ачыклау ;

муниципаль актларда коллизияләрне, каршылыкларны, төшереп калдыруларны юкка чыгару, хокукый көйләүдә күчәрәп алуларны;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәэмин итү;

муниципаль актларда коррупция фактларын ачыклау;

практикада кулланылмаган (актуальлеген югалткан) яисә таләп ителмәгән муниципаль актларны яисә аларның аерым кагыйдәнамәләрен (нормаларын) ачыклау;

хокукый яктан куланылыш сыйфатын арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыру сыйфатын киметүче факторларны ачыклау;

жирле үзидарә органнары ярашлы бүлекчәләренең муниципаль актларны үтәвен контрольгә алуда ярдәм итү;

иҗат нормасы процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг үзенә үгәрешләр жыюны, туплауны, анализлауны һәм бәяләүне кертә:

федераль конституцион законнары, федераль законнары, Россия Федерациясенең башка закон актларын;

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Октябрь авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, муниципаль актлар..

7. Мониторинг уздыруга нигез булып тора:

актларга федераль һәм республика законнарындагы үзгәрешләргә керту;

хокукый көйләүнең аерым өлкәсендә муниципаль актлар куллануга анализ ясау;

прокуратура органнары мәгълүматы; житешсезлекләр яисә муниципаль актларны камилләштерү кирәклеген турында массакуләм информация чараларында мәгълүмат;

гражданның, юридик затларның, шул исәптән жәмәгать, фәнни, хокук яклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшмәкәрләр, дөүләт власте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкаләтле органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында мөрәҗәгәтьләре, шул исәптән:

Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгының Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертелгән муниципаль актларга уздырган хокукий экспертизасы нәтижеләре;

Тиешле тәртиптә муниципаль актларга вәкаләтле затлар әзерләгән коррупциягә каршы экспертиза нәтижеләре;

Жирле үзидарә органнары уздырган конференцияләр, семинарлар, халык тыңлаулары, жәмәгатьчелек тикшерүләре һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II - Мониторинг уздыру тәртибе

8. Жирле үзидарә органнары әлеге Положениенең 4нче пунктында күрсәтелгән җаваплы затлар белән элементгә керүдә аларның компетентлыгы мәсьәләләре буенча мониторинг уздыра.

Мониторинг уздыру максатыннан эш төркемнәре төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр уздырылырга, кирәкле мәгълүмат сорап алынырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектларының тәҗрибәсе өйрәнелергә, эшнең башка формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализлау юлы белән алып барыла:

Әлеге Положениенең 6нчы пунктында күрсәтелгән актларны;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукий актларга дөгъва белдерү турындагы эшләр буенча суд актларын (суд практикасын); прокурор җаваплары актларын.

10. Мониторинг уздыру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, һәм шулай ук мониторинг нәтижеләре буенча иҗат-норма эше нәтижеләрен фиксацияләү максатыннан, жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукий актлар реестрын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекләрнең вәкаләтле органнары карарына ярашлы алып барылган муниципаль норматив хокукий актлар реестрлары кулланыла.

11. Мониторинг алып бару процессын оптимальләштерү максатыннан мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (аларның операторлары белән контрактлар, килешүләр төзүгә бәйле мөмкинлекләр булганда), тәэмин ителә:

«Гарант» информатсион системасында законнарны һәм башка норматив хокукий актларны контрольгә кую үзгәрешләре турында мәгълүмат килү;

«Гарант» информатсион системасын хокукий көйләүгә ярашлы өлкәләре буенча яңалык тасмасыннан яңалыклар килү;

«Кодекс» информатсионкомпаниясенең «Региональ законнар аналитикасы» автоматлаштырылган информатсион системасыннан муниципаль актларның законнарға тәңгәл килмәвен ачыклау турында мәгълүматлар килү.

Мониторинг алып бару системасын оптимальләштерү максатыннан башка информатсион системалар сервислары кулланылырга мөмкин.

12. Мониторинг алып барганда әлеге Положениенең 9нчы пунктында күрсәтелгән анализлаулар белән бергә муниципаль хокукий актларны кабул итүне (бастыруны), үзгәртүне яисә юкка чыгаруны тәэмин итү өчен муниципаль актларны куллану практикасы турында мәгълүмат түбәндәге критерийлар буенча туплана һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирегән һәм законлы мәнфәгатьләрен саклау;

муниципаль актлар кабул итү (бастыру) кирәклеген билгеләгән зур юридик көчкә ия булган норматив хокукий актлар булу;

муниципаль актны бастырганда жирле үзидарә органының компетенциясе чикләрен саклау;

муниципаль актта коррупциоген факторлар булу;
 жәмәгать мөнәсәбәтләрән хокукый көйләү тулылыгы;
 хокук нормалараы коллизиясе;
 юридик-техник характердагы хаталар булу;
 муниципаль акты кулланганда аның положениеләрән асылын бозу; муниципаль
 хокукый акты кулланганда хокуксыз һәм нигезләнмәгән
 карарлар, гамәлләр кылу (кылмау);
 норматив хокукый актлар куллану практикасы булу;
 норматив хокукый актлар куллануның бер төрле практикасы булмау;
 муниципаль акты аңлату мәсьәләләре буенча гаризаларның булуы (саны) һәм
 эчтәлегә;
 муниципаль акт белән көйләнгән мөнәсәбәтләргә һәм аларны кабул
 итүгә бәйлә гариза бирүчеләр таләпләрән кангәтләрү (кангәтләндрүдөн баш тарту)
 турында суд актларының законлы көченә кергән булуы (саны).

13. Муниципаль актлардагы үзгәрешләргә китергән федераль һәм республика
 законнарында мониторинг нәтижәләре буенча үзгәрешләр ачыкланганда, жирле үзидарә
 органнары тарафыннан:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү, муниципаль актының үз көчен югалтуын тану,
 яңа муниципаль акт кабул итү турында муниципаль актларның ярашлы проектлары
 эшләнә;

муниципаль актларны тагын да зуррак юридик көчкә ия булган актларга тәңгәл
 китерүгә юнәлтелгән башка чаралар кабул ителә.

14. Муниципаль актларны үзгәртүгә китергән федераль һәм республика
 законнарына үзгәрешләр кертелгәндә мониторинг федераль яисә республика акты
 басылып чыкканнан алып 30 көн эчендә уздырыла.

Әгәр дә мониторинг уздыруга гражданныр, юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр,
 дәүләт власте органнары, муниципаль берәмлекләр вәкаләтле органнары депутатлары
 мөрәжәгәтләре, шулай ук прокурор актларыннан тыш, «Россия Федерациясе
 прокуратурасы турында» Федераль закон белән билгеләнгән срокларда каралган
 прокурор мәгълүматы нигез булып торса, мониторинг алар килгән көннән алып 30 көн
 эчендә ясала. Хезмәт күрсәтелгән очракларда мониторинг уздыру нәтижәләре турында
 мөрәжәгат иткән затка хәбәр ителә.

Әгәр дә ерак перспективада гамәлгә кертелгән федераль һәм республика
 законнары актларында үзгәрешләр ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының
 норма-иҗат эшчәнлегә планнарына ярашлы корректировка ясау турында тәкъдимнәр
 кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен гамәлгә ашыру

15. Мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт проекты эшләү
 һәм муниципаль акты кабул итү федераль һәм (яисә) республика законнарының ярашлы
 актларына үзгәртүләр кертелгәннән алып ике айдан соңга калмыйча үткәрелә, әлегә
 Положениенәң 14нче пунктының өченче абзацында күрсәтелгән очрак искәrmә булып
 тора.

16. Мониторинг уздыруга жаваплы затлар мониторинг нәтижәләре турында
 жирле үзидарә органнары житөкчеләре каршында ай саен хисап чорыннан соң барган
 айның 5нче числосында хисап тота.

16.1. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (белешмә) эчтәлегендә булырга
 тиеш:

мониторинг уздыру объекты турында мәгълүмат;
 мониторинг уздыручылар турында мәгълүмат; мониторинг
 уздыру чоры турында мәгълүмат;

мониторинг уздыруга нигез булып торган хокукый көйләү предметына кыскача характеристика.

16.2. Мониторинг нәтижәләре турында хисапка (белешмә) керергә мөмкин:

ачыкланган хокукый көйләү проблемалары турында мәгълүмат; муниципаль актларга һәм (яисә) яңаларын кабул итү кирәклеген, муниципаль актларны юкка чыгару турында үзгәрешләрне кертү буенча тәкъдимнәр;

хокукый мөнәсәбәтләрнең ярашлы өлкәсендә хокукый көйләүне камилләштерүгә юнәлтелгән мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка нәтижәләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижәсендә яңадан кабул ителгән муниципаль актлар законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлар регистрына кертү өчен жиберелә.

Күрсәтелгән регистрга кертү өчен мониторинг нәтижәләре буенча анда булмаган муниципаль актлар жиберелә.

18. Мониторинг нәтижәләре буенча норма-иҗат процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзерләнәргә мөмкин.

IV. Җаваплылык

19. Мониторинг уздыруга һәм хокукый иҗат эшчәнлегенә өчен җаваплы затларга мониторингны оештыру, шулай ук муниципаль актларны җирле үзидарә органнарын алып баруға кергән хокукый көйләүнең ярашлы өлкәсендә федераль һәм республика законнарына вакытында яраштыру өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) җаваплылык йөкләнә.

20. Мониторинг нәтижәсендә гражданның, юридик затларга, җәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән гамәлләр өчен законнарда ярашлы җирле үзидарә органнары җитәкчеләре җавап тота.